

DISCURS D'INAUGURACIÓ DEL CURS UPC 2018-2019

Auditori de l'edifici Vèrtex, Campus Nord, 21 de setembre de 2018

Rector Francesc Torres

- **Hble. Sra. Àngels Chacón**, consellera d'Empresa i Coneixement
- **Sr. Francesc Xavier Grau**, secretari d'Universitats i Recerca
- **Sr. Ramón Carbonell**, president del Consell Social de la UPC
- **Rectors i presidents dels consells socials de les universitats**
- **Alts càrrecs de la Secretaria d'Universitats i Recerca**
- **Autoritats acadèmiques, municipals i representants institucionals**
- **Amics i amigues**

A la lliçó inaugural hem pogut gaudir del pensament de la professora Marina Garcés. La presència d'una filòsofa en l'auditori de la universitat catalana de l'enginyeria, la ciència, la tecnologia i l'arquitectura no és casual. Cada vegada hem de ser més conscients de l'impacte social que té la nostra tasca. Una societat moderna, que vol ser sensible a les necessitats de les persones, que vol ser sostenible i tenir cura de l'entorn, requereix d'una bona combinació de progrés intel·lectual i progrés tècnic. Només podrem avançar eficaçment amb una major interconnexió entre els ensenyaments tècnics i científics i els ensenyaments humanístics. Convidant la Marina hem volgut visualitzar el nostre compromís en la necessitat d'introduir aquests conceptes humanístics, tant en la recerca que fem com en la formació dels nostres graduats. És cabdal que la comunitat universitària, especialment els nostres estudiants, siguin conscients de les implicacions ètiques que haurem d'afrontar cada vegada més sovint al llarg de la vida laboral, que sovint es deriven de l'impacte que els avenços tecnològics tenen en la societat. Hem de ser plenament conscients de la transformació social que comporta l'adopció de tecnologies cada cop més disruptives. Gràcies, Marina, per encoratjar-nos a reflexionar sobre aquest tema.

Tot just acabem de tancar el curs 2017-2018 i voldria continuar aquest acte amb els agraïments als qui ho han fet possible. Aquest gener passat vaig fer el meu discurs de presa de possessió com a rector de la Universitat Politècnica de Catalunya amb tota la il·lusió d'un equip que endega el seu projecte, però també amb el convenciment que teníem al davant una tasca complexa i gens fàcil. Em complau molt poder dir que la resposta de la comunitat universitària ha estat molt

per sobre de les nostres expectatives: la col·laboració, l'empenta, les ganes de progressar que hem trobat a tots els racons de la UPC han estat extraordinàries, sobreposant-se a dures restriccions pressupostàries i complicades novetats normatives. Aquesta resposta tan positiva ens ha permès culminar prou reeixidament un curs de traspàs com ha estat el que acabem de tancar. Vull expressar, en el meu nom i en el del Consell de Direcció, el nostre sincer agraïment a tota la comunitat UPC. Hem pogut sentir la força que dona sentir-ne el suport, compartir aquest projecte col·lectiu i apassionant que és la UPC, on tots tenim el nostre lloc. Rebeu el compromís que farem tot el que sigui a les nostres mans per seguir empenyent, per seguir compartint, aquest projecte i el que és més important: per no decebre-us.

És evident que aquesta darrera etapa ha transitat en un context econòmic i polític complicat, que no ha facilitat el desenvolupament "òptim" de la nostra tasca acadèmica, ja que malauradament els anys que fa que portem de crisi fan que hagi esdevingut "normal" allò que mai hauria d'haver estat ni tan sols "excepcional". Avui, en l'obertura d'un nou curs, reiterem la crida a la nostra societat, una societat rica, acollidora i plural, a les forces polítiques, als governants, perquè busquin la via del diàleg en la recerca de solucions que donin resposta a les diferents sensibilitats dels ciutadans. Expressem novament la nostra preocupació per la marxa i propera resolució de diversos processos judicials, amb polítics en presó preventiva, que no ajuden de cap manera a normalitzar una via política i de consens que tots desitgem. El nostre compromís amb la societat ha comportat i comporta donar cobertura a la veu dels diferents membres de la comunitat universitària, sempre que s'expressi de forma pacífica i respectuosa amb els drets i llibertats individuals i col·lectives.

Estem vivint uns moments en què la universitat és al centre del debat polític i ciutadà a causa d'uns fets que tinc el convenciment que són puntuals i que estan clarament localitzats. El conjunt de la universitat, la universitat pública en particular, és una de les institucions més respectades i que generen més confiança en la ciutadania any rere any. Aquest és un bé que hem de preservar perquè la societat cada vegada és més conscient i menys tolerant amb les males pràctiques a l'Administració pública. Aquests fets ens han d'encoratjar per seguir

el camí que fa temps vàrem iniciar: el de la transparència, l'eficiència, la rendició de comptes, la prevenció de riscos, el compromís social, el compromís amb el desenvolupament sostenible, la inclusió, la cooperació... Això no és un desig per al futur, això ja és el present de la UPC, pionera en molts d'aquests aspectes.

Vull continuar amb l'agradable tradició de tornar a felicitar els premiats que durant el curs passat han assolit fites individuals o col·lectives que han rebut un reconeixement extern. Mereixen el nostre agraïment per contribuir de forma especial a millorar el prestigi de la nostra universitat:

També és tradició fer un breu balanç del darrer curs. En aquest cas el faré dels nostres primers deu mesos com a equip al capdavant de la UPC. El millor que podem dir és que l'activitat acadèmica s'ha desenvolupat amb normalitat, ateses les circumstàncies. M'agradaria destacar la ràpida consolidació del projecte UPC-Besòs, així com la molt bona acollida d'alguna de les iniciatives docents recentment endegades, com són els graus en Tecnologies Industrials i Anàlisi Econòmica, el de Ciència i Enginyeria de Dades o el d'Enginyeria Electrònica de Telecomunicació. La resta d'oferta acadèmica manté una certa estabilitat de la demanda, tot i hi ha algun núvol en alguna de les titulacions tradicionals que caldrà atendre. També cal que destaquem la investidura com a doctor *honoris causa* de l'optometrista Donald R. Korb, que ens va ressaltar la importància de ser un bon observador, la importància de mantenir la curiositat intel·lectual per resoldre els problemes i la necessitat que tenim tots d'abraçar la col·laboració.

Després d'una campanya electoral que ha suposat un canvi en la direcció de la universitat, els primers mesos, la nostra política acadèmica s'ha centrat a consolidar les interrelacions dintre de la mateixa comunitat, els diferents campus i àrees d'activitat. També a estendre llaços i buscar sinergies, tant amb les administracions properes, local i autonòmica, com amb l'entorn industrial i empresarial. En un sentit més ampli, les actuacions del Consell de Direcció s'han desenvolupat en el marc de les tres idees clau del nostre programa electoral:

- La centralitat de l'estudiant.
- La descentralització.
- L'impuls a la recerca, la innovació i la transferència de tecnologia.

Hem dut a terme aquesta activitat de forma paral·lela al desenvolupament d'un pla d'actuació, fet de forma participativa a partir del nostre programa electoral i que hem fet públic recentment. Aprofito per agrair a tota la comunitat les nombroses aportacions que hi ha fet. És un pla ambiciós. La seva elaboració ens ha servit, en primer lloc, perquè tots coneguem millor la nostra universitat. També ens ha servit per poder estructurar diverses línies d'actuació on podem avançar amb aquesta idea d'universitat entesa com un ens d'intel·ligència i responsabilitat distribuïdes, on la iniciativa sorgeix de baix i on cada campus, escola, unitat, pugui desenvolupar un projecte propi en el marc d'aquests tres principis generals que he esmentat abans. He dit que és ambiciós perquè no hem volgut deixar res al tinter, tot i ser conscients que per avançar eficaçment, i sobretot per poder culminar les fites més agosarades que ens hem proposat, cabdals per al futur de la UPC, fan falta recursos addicionals. No li faré ara una àmplia llista de reivindicacions i greuges a la consellera i al secretari d'Universitats, que avui ens acompanyen, perquè sé que n'estan perfectament assabentats. Fins i tot m'atreveixo a dir que ja es treballa en la bona direcció. No puc deixar d'esmentar, però, que la manca d'inversions en infraestructures i equipaments, així com una adequada política de personal per fer front al rejuveniment de la plantilla, són necessitats urgents que si no s'aborden de forma decidida suposaran una degradació important de la tasca que estem portant a terme. La UPC, i el conjunt del sistema universitari català, ha dut a terme una funció social, cultural i econòmica molt remarcable durant els darrers trenta anys. Tot i tenir un finançament molt per sota del que li correspondria dintre dels països desenvolupats, tots els indicadors externs de qualitat (ja siguin enquestes o rànquings) situen la UPC en la primera divisió de les universitats científiques i tecnològiques del món. Però és un miratge que no ens ha d'enganyar: l'esforç extraordinari que està fent la comunitat aquests darrers anys per mantenir-se en aquest alt nivell d'excel·lència no pot ser sostingut indefinidament en el temps. Si no s'actua amb decisió arribarem properament a un punt de no retorn que ens farà retrocedir de cop aquests trenta anys.

Per això, us demano que siguem positius, que treballem junts per buscar solucions imaginatives i per construir sinergies amb altres actors i agents socials.

Compteu amb el nostre suport i complicitat. No cal debatre gaire per arribar a la conclusió que una millora en el finançament ens seria una gran ajuda.

Una vegada fetes les felicitacions i les justes i necessàries reivindicacions, sigui quin sigui el context i els reptes als quals hem de fer front, quan iniciem un nou curs ens toca mirar cap endavant. Soc de la creença que els qui tenim responsabilitats tenim l'obligació de ser optimistes. Hem de saber transmetre als nostres estudiants il·lusió i que un futur millor és possible. Que són ells els qui poden i han de fer-ho possible, perquè és el seu futur. El vídeo que projectarem a continuació se centra en aquesta idea, a transmetre a la societat, als estudiants, que a la UPC tots treballem amb il·lusió i alegria per fer un món millor. Volem transmetre el convenciment que la nostra activitat acadèmica en l'enginyeria, la ciència, la tecnologia i l'arquitectura està orientada a fer un món més just, més sostenible, més amable amb les persones i amb l'entorn, com pertoca a una universitat pública, competent, compromesa i solidària com la nostra.

Per acabar voldria anunciar que a finals d'any endegarem tot un seguit d'iniciatives que han de culminar amb la celebració del 50è aniversari de la creació de la UPC l'any 2021, un acte que, fiscalment, s'inicia amb dos anys d'antelació. Hem d'aprofitar aquesta celebració, que ens ha de servir per reivindicar el paper que ha tingut la UPC en el desenvolupament social i econòmic de Catalunya, per repensar el camí que volem seguir durant les properes dècades (UPC 2030). Des d'ara ja us convido a participar en aquesta iniciativa.

Diuen que la felicitat autèntica, la felicitat verdadera, no és arribar sinó fer el camí, donar sentit a cada passa que fem, saber gaudir i compartir el viatge. Avui iniciem el camí d'un curs nou i toca desitjar-vos a tots, especialment als estudiants i les estudiants, molta felicitat d'aquesta, de la de debò.

Declaro oficialment inaugurat el curs acadèmic 2018-2019.

Gràcies.